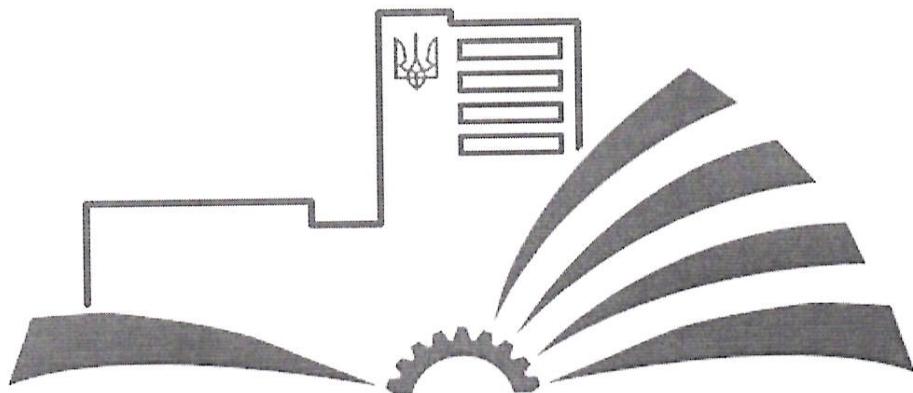

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”
НАУКОВО-НАВЧАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

“ЕКОНОМІКА ДОВКІЛЛЯ І ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ”
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 “Економіка”
галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”
кваліфікація: Магістр з економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ЧНТУ

Голова вченої ради

/ С.М.Шкарлет /
(протокол № 3 від «27» 04 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з 01 вересня 2020 р.

Ректор
(наказ № 70 від «27» 04 2020 р.)

Чернігів 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма “Економіка” (ОП) для підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 051 – “Економіка” містить вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЕКТС, необхідний для виконання цієї програми, очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня, галузі знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”, спеціальність: 051 “Економіка”, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.03.2020 р. №382.

Розроблено проектною групою спеціальності 051 “Економіка” у складі:

1. Ж.В. Дерій, д.е.н., проф., завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки – керівник проектної групи
2. О.В. Мініна, к.е.н., доц., доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки
3. Т.І. Зосименко, к.е.н., доц., доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки
4. Н.Т. Шадура-Никифорець, к.е.н., доц., доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки

1. Профіль освітньо-професійної програми “Економіка довкілля і природних ресурсів” спеціальності 051 “Економіка”

1 - Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет “Чернігівська політехніка”, Навчально-науковий інститут економіки, кафедра теоретичної та прикладної економіки
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Магістр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма “Економіка довкілля і природних ресурсів” підготовки магістрів за спеціальністю “Економіка”
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Магістр» Спеціальність 051 «Економіка» Освітня програма «Економіка довкілля і природних ресурсів» Кваліфікація «Магістр з економіки»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми: серія УД №26007986 від 25 лютого 2019 р. термін дії до 01 липня 2024 р.
Термін навчання	1 рік 4 місяці
Передумови	Наявність ступеня бакалавра Вступні іспити з фаху та іноземної мови. Решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму магістра
Академічні права випускників	Можливість продовжувати освіту на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та здобувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.
Мова(и)	Українська, англійська

Викладання	
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.stu.cn.ua/staticpages/perelikrivniv/
2 – Мета освітньої програми	
Опис предметної області	<p>Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців з економіки, які матимуть глибоку теоретичну й практичну базу з питань економіки довкілля та природокористування, вмітимуть застосовувати сучасні методи для фундаментальних досліджень у галузі соціо-еколого-економічних систем та їх впровадження у професійну діяльність.</p> <p>Об'єкт вивчення та/або діяльності сучасні економічні процеси та явища, наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу, інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної, секторальної економічної політики та економіки підприємства.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня, що характеризуються невизначеністю умов та вимог.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: загальні закони та тенденції економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів; інституціональний і міждисциплінарний аналіз; закономірності сучасних соціально-економічних процесів; теорії економічного управління для різних виробничих систем і секторів економіки.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи пізнання і дослідження; математичні, статистичні, якісні методи економічного аналізу; соціологічні, експертного оцінювання, анкетування; економіко-математичне моделювання, прогнозування; інформаційно-комунікаційні технології, спеціальне програмне забезпечення; методи дослідницької діяльності та презентації результатів досліджень.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-</p>

	комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності.
3 – Характеристики освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «Економіка» Освітньо-професійна програма «Економіка довкілля і природних ресурсів»
Обсяг освітньої програми у ЄКТС	- освітньо-професійна програма 90 кредитів ЄКТС, 40% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 051 «Економіка».
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма магістра орієнтована на вивчення еколого-економічних аспектів функціонування підприємств, міських поселень, територіально-виробничих комплексів, регіонів, держави та глобального співтовариства, включаючи проблеми сталого розвитку, соціально відповідальної діяльності, ресурсозбереження, управління та поводження з відходами, зasad екологізації.
Особливості програми	Особливостями програми є орієнтація на підготовку висококваліфікованих професіоналів з економіки довкілля, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування еколого-економічних систем різного рівня, що характеризуються невизначеністю умов та вимог відповідно до концепції сталого розвитку та циркулярної економіки Освітньо-професійна програма магістра орієнтована на вивчення еколого-економічних аспектів функціонування підприємств, міських поселень, територіально-виробничих комплексів, регіонів, держави та глобального співтовариства, включаючи проблеми сталого розвитку, соціально відповідальної діяльності, ресурсозбереження, управління та поводження з відходами, зasad екологізації та циркулярної економіки.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Здобувачі вищої освіти можуть працювати на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми усіх видів економічної діяльності і форм власності, в органах державної влади та управління, зокрема органах Державної екологічної служби України, Департаментах екології та

	<p>природокористування обласних державних адміністрацій України, в науково-дослідних організаціях і установах системи вищої освіти.</p> <p>Випускник здатний виконувати таку професійну роботу за такими угрупуваннями (відповідно до ДК 003: 2010):</p> <p>керівники (у тому числі, менеджери екологічних систем; менеджери з використання водних ресурсів; менеджери з організації ефективного використання енергії; менеджери з природокористування) підприємств, установ і організацій; професіонали (викладачі університетів та вищих навчальних закладів; викладачі середніх навчальних закладів; наукові співробітники; професіонали з управління проектами та програмами);</p> <p>інші професіонали та фахівці.</p>
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та здобувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Основою підготовки є студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання та залучення студентів до дослідницької роботи, застосуванням сучасних електронних засобів дистанційної підтримки процесу підготовки фахівців (система Moodle) Методи навчання: лекції, мультимедійні презентації, семінари, практичні заняття, індивідуальні заняття, підготовка та захист робіт дослідницького характеру.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється у формі усних та письмових екзаменів, заліків, поточного-модульного контролю, атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Система оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється: – за 4-балльною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); – 100-балльною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX).
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного

	<p>плагіату, фальсифікації та списування.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетенція	Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК5. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти та управлювати проектами.</p> <p>ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК9. Здатність до здійснення безпечної діяльності відповідно до галузевих норм</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.</p> <p>СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.</p> <p>СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.</p> <p>СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.</p> <p>СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.</p>

	<p>СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.</p> <p>СК7. Здатність обґруntовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.</p> <p>СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p> <p>СК12. Здатність враховувати екологічні аспекти господарської діяльності, їх вплив на соціально-економічний розвиток суб'єктів і суспільства в цілому</p> <p>СК13. Здатність оцінювати сучасні обмеження економічної діяльності суспільства з боку наявних природних ресурсів, асиміляційної здатності довкілля, а також наслідки такої діяльності для всіх компонентів екосфери</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПР 1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.</p> <p>ПР 2. Розробляти, обґруntовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.</p> <p>ПР 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПР 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.</p> <p>ПР 5. Дотримуватися принципів академічної добросердечності.</p> <p>ПР 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.</p> <p>ПР 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґруntовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних</p>
--	---

	<p>досліджень.</p> <p>ПР 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.</p> <p>ПР 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.</p> <p>ПР 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.</p> <p>ПР 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>ПР 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.</p> <p>ПР 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>ПР 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>ПР 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.</p> <p>ПР 16. Визначати та враховувати екологічні аспекти господарської діяльності, критично оцінювати їх вплив на соціально-економічний розвиток суб'єктів і суспільства в цілому.</p> <p>ПР 17. Визначати, критично оцінювати та враховувати сучасні обмеження економічної діяльності суспільства з боку наявних природних ресурсів, асиміляційної здатності довкілля, а також наслідки такої діяльності для всіх компонентів екосфери.</p> <p>ПР 18. Розуміти потенційні ризики професійної діяльності, здійснювати безпечну діяльність відповідно до галузевих норм</p>
--	---

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, задіяні при викладанні дисциплін професійної підготовки зі спеціальності 051 «Економіка», мають наукові ступені і вчені звання та підтверджений високий рівень наукової і професійної активності.
-----------------------------	---

	Вимоги до кадрового забезпечення визначаються положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого Наказом МОН, молоді і спорту України від 24.01.2013 № 48. Всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації
Матеріально – технічне забезпечення	Шістнадцять навчально-лабораторних корпусів, культурно-освітній центр “Перемога”, майстерні, гуртожитки, гаражі, їdalyni. Загальна площа усіх приміщень складає 83156,6 кв. м., в тому числі площа навчально-лабораторних приміщень – 45975,1 кв. м. Середня площа навчального закладу, яка припадає на одного здобувача вищої освіти, складає 16 кв. м. Університет має спортивні площини – 14256,4 кв.м., спортивно-оздоровчий комплекс на 135 місць, фізкультурно-оздоровчий комплекс (“ФОК”) обладнаний ігровим залом, басейном (360 кв.м) та двома саунами, спортивно-оздоровчу базу “Фортуна” та пансіонат вихідного дня на 20 місць. Усі приміщення та будівлі знаходяться у задовільному санітарно-технічному стані. Навчальний процес забезпечений сучасною комп’ютерною технікою з доступом до мережі Internet (в т.ч. і через Wi-Fi).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальний процес в повній мірі забезпечений інформаційними джерелами. Університет має власну бібліотечну мережу (4 осередки в місцях концентрації навчальних корпусів), забезпечено достатньою кількістю навчальної та методичної літератури. Крім того, усі навчальні корпуси та студентські гуртожитки підключені до мережі Internet, доступ до якої студенти можуть отримати як через комп’ютери навчальних аудиторій та бібліотеки, так і з власних електронних пристройів через Wi-Fi.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ЧНТУ та університетами України. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання в університетах України. До керівництва роботою здобувачів вищої освіти можуть бути залучені провідні фахівці університетів України на умовах індивідуальних договорів. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про

	академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ЧНТУ та вищими навчальними закладами зарубіжних країн-партнерів. Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Еразмус+ та Еразмус Мундус.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах та засвоєнні дисципліни "Українська мова як іноземна", що додатково передбачено навчальним планом.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю		
Обов'язкові компоненти ОП					
Цикл загальної підготовки					
ОК 1.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4	зalік		
ОК 2.	Цивільний захист та охорона праці в галузі	3	зalік		
ОК 3.	Методологія наукових досліджень	5	екзамен		
ОК 4.	Економіко-корпоративні системи підприємства	4	зalік		
Цикл професійної підготовки					
ОК 5.	Організаційно-економічний механізм екологізації	5	екзамен		
ОК 6.	Економіка довкілля і природних ресурсів	9	зalік, екзамен		
ОК 7.	Моніторинг еколого-економічних систем	6	екзамен		
Загальний обсяг обов'язкових компонент		36			
Вибіркові компоненти ОП					
Вибірковий блок циклу загальної підготовки					
ВБ 1.1.	Управління і поводження з відходами	5	екзамен		
ВБ 1.2.	Екологічний менеджмент				
ВБ 2.1.	Ресурсозбереження	5	зalік		
ВБ 2.2.	Теорія сталого розвитку				
Вибірковий блок циклу професійної підготовки					
ВБ 3.1.	Еколого-економічний аналіз інвестиційних проектів	4	зalік		
ВБ 3.2.	Економіка землекористування				
ВБ 4.1.	Чисте виробництво				
ВБ 4.2.	Тренінг-курс "Розробка екологічного паспорту території"	5	екзамен		
ВБ 5.1.	Екологія міських поселень	5	екзамен		
ВБ 5.2.	Тренінг-курс "Оцінка екологічних наслідків"				
Загальний обсяг вибіркових компонент:		24			
ОК 8.	Переддипломна практика	15	захист		
ОК 9.	Підготовка випускної кваліфікаційної роботи	15	захист		
Загальний обсяг освітньої програми		90			

2.2 Структурно-логічна схеми ОП

Послідовність навчальної діяльності здобувача за денною формою навчання:

Семестр	Види навчальної діяльності
1–30 кредитів	Обов'язкові дисципліни (цикл загальної підготовки) ОК1 (2 кр.), ОК2 (3 кр.), ОК3 (5 кр.), ОК4 (4 кр.) Обов'язкові дисципліни (цикл професійної підготовки) ОК5 (5 кр.), ОК6 (5 кр.), ОК7 (6 кр.)
2–30 кредитів	Обов'язкові дисципліни (цикл загальної підготовки) ОК1 (2 кр.), Обов'язкові дисципліни (цикл професійної підготовки) ОК6 (4 кр.) Вибіркові дисципліни ВБ 1 (5 кр.), ВБ 2 (5 кр.), ВБ 3 (4 кр.), ВБ 4 (5 кр.), ВБ 5 (5 кр.)
3–30 кредитів	Переддипломна практика ОК 8 (15 кр.) Підготовка випускної кваліфікаційної роботи ОК 9 (15 кр.)

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: - публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>1. Кваліфікаційна (дипломна) робота дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи на первинних посадах відповідно до узагальненого об'єкта діяльності. Її мета – розв'язання комплексу наукових і прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок для вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення процесів природокористування,, ініціювання до впровадження еколого-орієнтованих інновацій у їх діяльність відповідно до узагальненого об'єкта діяльності магістра зі спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Економіка довкілля і природних ресурсів».</p> <p>2. Тема роботи має відображати проблематику функціональних напрямів управлінської діяльності і конструюватися на основі виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності магістра.</p> <p>3. Виклад змісту кожного питання роботи має бути</p>

	<p>цілісним, логічним, доказовим, пояснрювальним та науково аргументованим. Робота має відповідати таким вимогам і містити:</p> <p style="padding-left: 2em;">системний аналіз проблеми відповідно до предмета наукового дослідження;</p> <p style="padding-left: 2em;">реальні обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення управлінської діяльності на досліджуваному об'єкті, актуальні для впровадження у практику суб'єктів господарювання;</p> <p style="padding-left: 2em;">елементи наукової новизни з предмета дослідження;</p> <p style="padding-left: 2em;">бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.</p> <p>4. Науковий керівник зобов'язаний при здійсненні рубіжного контролю підготовки кваліфікаційної (дипломної) роботи забезпечити її перевірку на наявність порушення здобувачем вищої освіти правил професійної етики, зокрема plagiatu. Під plagiatом розуміється наявність прямих запозичень без відповідних посилань на всі друкарські й електронні джерела, захищені раніше кваліфікаційні роботи і дисертації. Виявлення plagiatu – є підставою для недопущення роботи до захисту (про дану перевірку студент попереджається завчасно – при затвердженні теми та плану роботи).</p> <p>5. Захист дипломної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії.</p>
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<p>1. Оцінювання рівня якості підготовки магістра здійснюють члени Екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання.</p> <p>2. Об'єктом оцінювання якості підготовки магістра, є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетенцій, відтворених у процесі виконання та захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи.</p> <p>3. Оцінювання рівня якості підготовки магістра здійснюється членами Екзаменаційної комісії на основі принципів: об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу з урахуванням набутої системи типових універсальних і спеціальних професійних компетенцій за складовими: дотримання Законів України та інших нормативних актів, що регулюють питання природокористування та охорони довкілля; удосконалення підходів до впровадження</p>

	<p>соціально відповідального підприємництва на рівні господарюючих суб'єктів України; використання методів еколого-економічного аналізу та планування господарської діяльності на підприємствах різних форм власності та організаційної побудови; визначення ефективності екологічних нововведень та елементів екологічної інфраструктури підприємства; застосування сучасних інформаційних технологій, методів прогнозування та моделювання екологічної стратегії поведінки на ринку.</p> <p>4. Рівень якості підготовки магістра визначається за системами оцінювання: Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС) (за шкалою «A», «B», «C», «D», «E», «FX», «F»); національною (за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); системою ВНЗ (за 100-баловою шкалою); комплексною (поєднання ЄКТС, національної системи та / або системи оцінювання ВНЗ).</p> <p>5. Критерії оцінювання рівня якості підготовки магістра за результатами виконання і захисту дипломної роботи наводяться у Методичних рекомендаціях до виконання дипломної роботи, основні положення яких відповідають вимогам вищої освіти.</p> <p>6. Рішення щодо підсумкового оцінювання приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензента.</p>
--	--

4. Матриця відповідності програмних компонентів компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	ВБ1.1	ВБ1.2	ВБ2.1	ВБ2.2	ВБ3.1	ВБ3.2	ВБ4.1	ВБ4.2	ВБ5.1	ВБ5.2
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3K1					+					+	+								+
3K2			+							+	+								+
3K3		+								+	+								+
3K4	+									+									
3K5	+	+								+									
3K6				+	+					+	+								
3K7		+				+				+	+								+
3K8				+			+			+	+								+
3K9			+							+	+								+
CK1					+	+				+	+								+
CK2	+																		+
CK3						+	+												+
CK4						+	+												+
CK5								+											+
CK6							+	+											+
CK7							+	+											+
CK8								+	+										+
CK9									+										+
CK10										+	+								+
CK11											+	+							+
CK12											+	+	+						+
CK13											+	+	+	+					+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідним компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	ВБ1.1	ВБ1.2	ВБ2.1	ВБ2.2	ВБ3.1	ВБ3.2	ВБ4.1	ВБ4.2	ВБ5.1	ВБ5.2
ПР1	+									+									
ПР2		+									+								
ПР3	+											+							
ПР4			+									+	+						
ПР5				+									+						
ПР6					+								+						
ПР7						+							+						
ПР8							+							+					
ПР9								+							+				
ПР10									+							+			
ПР11										+							+		
ПР12											+							+	
ПР13												+							
ПР14													+						
ПР15														+					
ПР16															+				
ПР17																+			
ПР18																	+		

Перелік використаних джерел

1. Класифікаторі видів економічної діяльності ДК 009:2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>.
2. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти [Електронний ресурс] : [Постанова від 30.12.2015 р. №1187] / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п>
3. Освітні програми: побудова, викладання, оформлення та зміст: [Рекомендації з розробки для науково-педагогічних працівників, рекомендовані вченого радою ЧНТУ, протокол від 26.096.2017 р. №7]. – Чернігів: ЧНТУ, 2017. – 22 с.
4. Настройка образовательных структур в Европе. Вклад университетов в Болонский процесс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_brochure_Russian_version.pdf.
5. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]: [Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>.
6. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 : [Електронний ресурс] / [Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 2.09.2015 року №1084]. – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/spravochniki/klassifikatory/statisticheskie-klassifikatory/klasifikator-profesiuy-kp-950586.html>.
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / [авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж. В. Таланова]; за ред. В.Г.Кременя. – [2-е вид., перероб. і доп.]. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с.
8. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [Електронний ресурс] / [Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
9. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів вищої освіти Чернігівського національного технологічного університету, затверджене Наказом ректора ЧНТУ від 30.11.2015 р. №197 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.stu.cn.ua/media/files/pdf/p-ekavo.pdf>
10. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : [Закон від 01.07.2014 № 1556-VII] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
11. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva>.

12. Розроблення освітніх програм: [методичні рекомендації] / [авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Ращевич, Ж.В. Таланова]; за ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

13. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.kpi.ua/files/downloads/Standart_EPVO.pdf.

14. International Accounting Education Standards Board (IAESB) [Міжнародні стандарти професійної освіти бухгалтерів] [електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ifac.org/system/files/publications/exposure-drafts/iaesb-consultation-paper-principles-on-learning-outcomes.pdf>